

A tanulási eredmény alapú képzésfejlesztés/tantárgyfejlesztés és a tananyagfejlesztés kapcsolata/összefüggései Olvasólecke

Az olvasólecke a **Tanulási eredmény alapú képzésfejlesztés** című, 30 órás felnőttképzéshez kapcsolódik.

Az olvasólecke célja:

- ismeretnyújtás a tananyag fogalomrendszeréről, a tananyag típusairól
- a tananyagfejlesztés folyamatának és a tananyaggal szemben támasztott tartalmi és formai követelmények bemutatása
- a képzési program/tantárgyfejlesztés és a tananyagfejlesztés kapcsolatának, összefüggéseinek megvilágítása

Az olvasólecke feldolgozásával elérhető tanulási eredmények:

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
Ismeri a tananyag fogalmát, a tananyag típusait, a tananyagfejlesztés folyamatát, a tananyaggal szemben támasztott tartalmi és formai követelményeket. Megérti a képzési program/tantárgyfejlesztés és a tananyagfejlesztés közötti kapcsolatot.	Tananyagfejlesztői munkája során figyelembe veszi az adott kurzus tanulási eredmény alapú követelményeit és alkalmazza a tananyaggal szemben támasztott tartalmi és formai követelményeket.	Gondot fordít a tananyag esztétikus, igényes kivitelezésére.	Felelősséget vállal érte, hogy a tananyag az adott kurzus/témakör elvárt tanulási eredményeinek elsajátítását szolgálja.

Az olvasólecke feldolgozásához szükséges idő: kb. 45 perc

EFOP-3.4.3-16-2016-00014

AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen

Az olvasóleckét az SZTE T.E.A.M. fejlesztette az EFOP-3.4.3-16-2016-00014 azonosító számú „A Szegedi Tudományegyetem oktatási és szolgáltatási teljesítményének innovatív fejlesztése a munkaerőpiaci és a nemzetközi verseny kihívásaira való felkészülés jegyében” című pályázatán belül az “AP2_OKTIG2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n” altéma keretében.

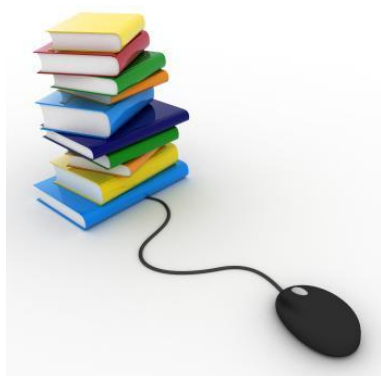
SZTE Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely

szte.team@rekt.szte.hu

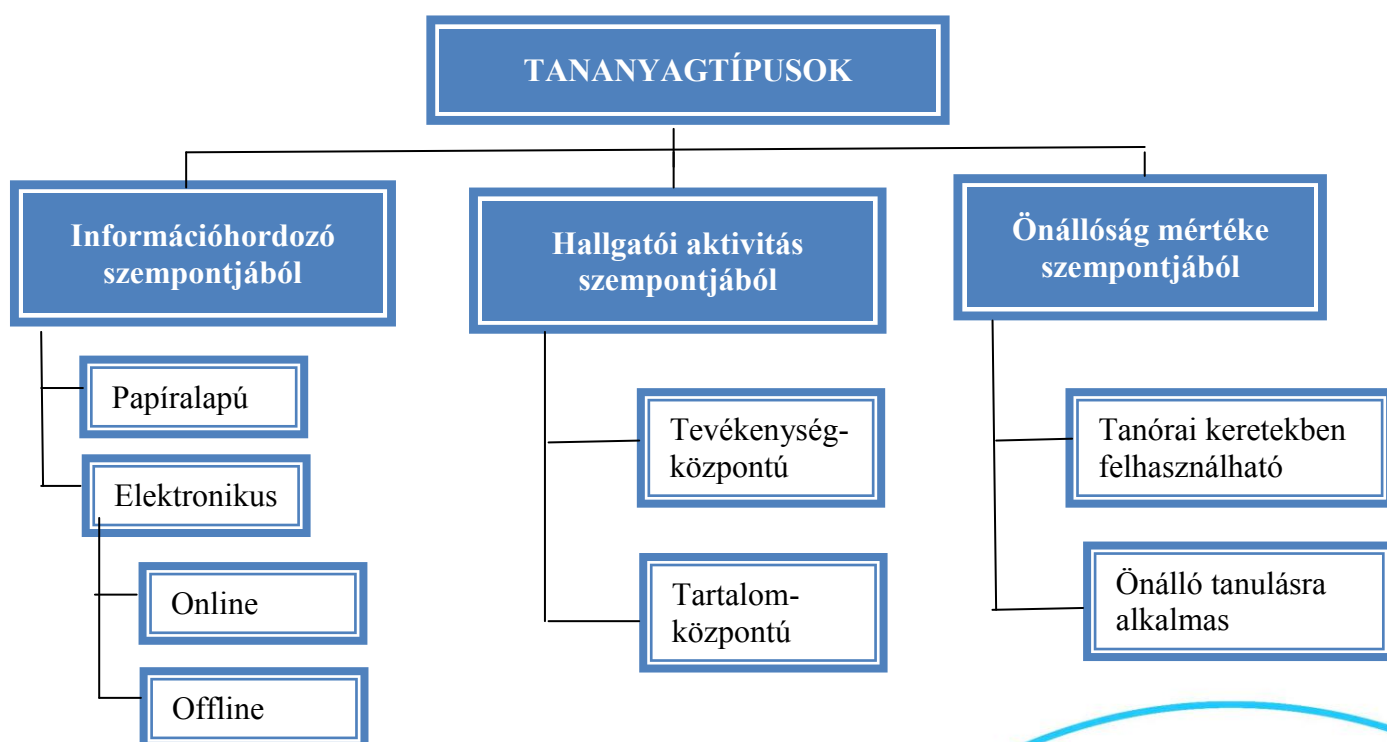
www.facebook.com/szteteam

EFOP-3.4.3-16-2016-00014

AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegei Tudományegyetemen

A **tananyag** az oktatás/képzés céljának megfelelően válogatott megtanítandó-megtanulandó ismeretanyag (képzési tartalom), és az elsajátítás érdekében megtervezett gondolkodási és cselekvési műveletek komplex rendszere, amely hatékonyan szolgálja az adott képzés/tantárgy tanulási eredmény alapú kimeneti követelményeinek elérését. A tananyag valamilyen információhordozó (pl. hagyományos könyv vagy elektronikus) formájában jelenik meg.

A képzési program és a tananyag kapcsolata

A képzési program fejlesztés/tantárgyfejlesztés és a tananyagfejlesztés egymással szorosan összekapcsolódó folyamat. A tananyagfejlesztés alapja a képzési program, a tanterv illetve a tantárgyleírás. Először tehát az adott képzés vagy tantárgy célját, kimeneti követelményeit (a KKK-hoz illeszkedő tanulási eredményekben) és tartalmát kell meghatározni, utána lehet elkezdeni a tananyagfejlesztést, hiszen a tananyag mindig valamilyen konkrét képzéshez, tantárgyhoz, témakörhöz készül.

A tananyagfejlesztés folyamata

1. TERVEZÉS

A tervezés időszakában a célok, tanulási eredmény alapú követelmények, tartalom, elérendő szint meghatározása a feladat.

- ⇒ A **célmeghatározás** a tananyag stratégiai céljainak meghatározásával kezdődik. A célmeghatározás során azt a kívánt állapotot kell leírni, amit a tananyag feldolgozásával a hallgató el fog érni.
- ⇒ A tananyag tervezés során **meg kell határozni a fejlesztendő tanulási eredményeket**. Ha pl. egy tantárgyhoz készül a tananyag, akkor először meg kell határozni az adott tantárgy tanulási eredmény alapú kimeneti követelményeit. A követelményeknek mérhetőnek kell lenniük, és a tananyag segítségével elsajátítható tanulási eredményekre kell épülniük.
- ⇒ A **tananyagtartalomnak a tanulási eredmény alapú kimeneti követelményekre kell épülnie**, azt kell biztosítani, támogatnia, hogy az elvárt tanulási eredményeket a tananyag feldolgozásával a hallgató el tudja érni.
- ⇒ A tanulási eredmény alapú követelményeknek megfelelően kell meghatározni a tananyag tartalmát. **A tananyagnak pontosan illeszkednie kell az elvárt tanulási eredményekhez, azok elérését kell szolgálnia**. Ennek érdekében olyan mélységben, összetettségben, komplexitásban kell tartalmaznia az ismeretanyagot, amely szinten azt az előre meghatározott tanulási eredmények megkívánják. A tananyagoknak nem csak tudás fejlesztésére, de képesség, attitűd és autonómia elemek fejlesztésére is alkalmasnak kell lennie, amit különböző módszertani megoldásokkal érhetünk el.

2. KIVITELEZÉS

A kivitelezés során kettős feladat van: egyrészt a **tartalom strukturált megírása** (szöveg, ábrák, képek stb.) másrészt a módszertani feladatként a **hallgatói tevékenységek tervezése**, a „tanulhatóság” szempontjainak érvényesítése, a hallgató önálló tanulásának segítségét biztosító didaktikai elemek megtervezése és kidolgozása, úgymint:

- ⇒ a **figyelem felkeltése**, a hallgató tájékoztatása a tanulási célokról
- ⇒ a szükséges **előzetes ismeretek felidézése**, meglétük ellenőrzése, tantárgyi koncentráció megjelenítése
- ⇒ az **új ismeretek**, a tanulási eredmények eléréséhez szükséges **információtartalom meghatározása és kidolgozása** (olyan mennyiségben és komplexitásban, ahogyan azt az elvárt tanulási eredmények megkívánják)
- ⇒ a tények, jelenségek, folyamatok sokoldalú **elemzése** (a képzés MKKR szerinti kimeneti szintjének és a KKK-ban megfogalmazott illetve a tantárgyleírásokban kimeneti követelményként meghatározott tanulási eredményekhez illeszkedően és a tanulási eredményekben megfogalmazott kompetenciaszerveződési szintnek megfelelően, pl. megértés, alkalmazás, elemzés stb. Nem csak tudás, de képesség, attitűd, autonómia elemek fejlesztése is szükséges, pl. a szakmai információtartalom tagolható esettanulmány, esetfelvetés, munkahelyzet, tanulásirányító, tevékenységközpontú feladatok stb. beillesztésével)
- ⇒ fogalomalkotás, következtetés, absztrakciók, általánosítások
- ⇒ **rendszerzés és rögzítés** (cél, hogy biztosítsa és támogassa az egyéni tanulás folyamatát)

EFOP-3.4.3-16-2016-00014

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegei Tudományegyetemen*

- ⇒ **a tanultak alkalmazása** (a tanulási eredményekben megfogalmazott és elvárt kompetenciaszerveződési szintnek megfelelően pl. tevékenységközpontú feladatok, tanulásirányító, önálló munkát igénylő feladatok alkalmazásával stb.)
- ⇒ **a teljesítmény mérése, értékelése** (pl. a hallgató tanulási útját reflektáló kérdések és feladatok, a tanulásban való előrehaladás nyomon követését lehetővé tevő önértékelő kérdések és feladatok, az önértékeléshez kapcsolódóan fejlesztő értékelő visszajelzések, a tanulási eredmények elsajátításának önellenőrzése a célként és követelményként meghatározott tanulási eredményekhez illeszkedő szinten és komplexitásban)

A tanulhatóságot a **formai megjelenítési szempontok** is befolyásolják. Ezért a tananyag kivitelezése során különös figyelmet igényelnek az alábbi elemek:

- ⇒ betűtípus
- ⇒ kiemelések
- ⇒ struktúra
- ⇒ áttekinthetőség
- ⇒ ikonok
- ⇒ képek, ábrák, multimédia anyagok, stb.

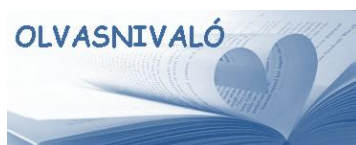
3. KÖZZÉTÉTEL

A közzététel a nyomdai kivitelezést vagy elektronikus tananyag esetében a tanulási környezetbe való implementációt és publikálást jelenti.

A közzététel után a hallgatói tapasztalatok, igények alapján, valamint a szakmai-tartalmi változások miatt a tananyagok frissítésére, naprakészen tartására is szükség van.

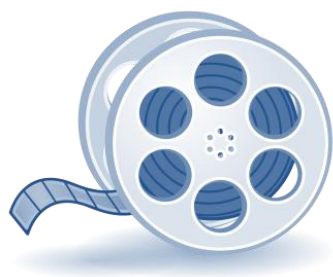
EFOP-3.4.3-16-2016-00014

AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási *Eredmény Alapú* Képzésfejlesztő Műhely a Szegei Tudományegyetemen

Hasznos olvasnivaló az elektronikus tananyagfejlesztés témájában

Antal Péter (2013): Interaktív elektronikus tananyagok tervezése. Eszterházy Károly Főiskola, Eger
<http://mek.oszk.hu/14100/14163/pdf/14163.pdf>

Érdekes konferencia előadás a tananyagfejlesztés új módszeréről, a mobilkommunikációs eszközökkel támogatott oktatás és nyitott tartalomfejlesztés szerepéről a tanulás folyamatában

<https://www.youtube.com/watch?v=2kLQxkpcOw>

Felhasznált irodalom:

Farkas Éva (2017): A tanulási eredmény alapú tanterv- és tantárgyfejlesztés a felsőoktatásban. Szegedi Egyetemi Kiadó Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged.

Weszely Orsolya (2014): Tananyag a felnőttképzésben. In: Bertalan Tamás – Dobos Gergely – Farkas Éva – Pásztor Tibor – Weszely Orsolya – Zsuffa Ákos (2014): Felnőttképzésről képzőknek: változások és értékek. euGenius Szakkönyvtár Kft. Budapest. 75-95. p.

